

Karlshamns kommun

Rektorn vid Österslättsskolan B

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Österslättsskolan B
i Karlshamns kommun

Tillsyn i Österslättsskolan B

Skolinspektionen genomför tillsyn i Karlshamns kommun under våren 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Österslättsskolan B besöktes av Skolinspektionen mellan den 12 mars 2013 och den 19 mars 2013.

Fakta om skolan

Österslättsskolan 7-9 ligger centralt beläget i Karlshamn. Utbildningen omfattar grundskola årskurs 7-9. På skolan går det 386 elever. På skolan finns bibliotek och tillgång till idrottshall.

I och med läsåret 2012/2013 har skolan delats från en skolenhet till två skolenheter, Österslättsskolan A och B men de båda skolenheterna finns i samma skolbyggnad. All personal har tillhörighet i en skolenhet och har en rektor men del av tjänsten kan förläggas i den andra skolenheten. Varje skolenhet leds av en rektor. De två skolenheterna består av tre arbetsenheter. I varje arbetsenhet finns en arbetsenhetssamordnare som är länken mellan rektor och övriga lärare.

På skolan finns förberedelseklass sedan läsåret 2011/2012 och eleverna är inskrivna i klasser i de båda skolenheterna.

Det genomsnittliga meritvärdet ligger för perioden 2008 till 2012 mellan 205 poäng (2009) och 217 poäng (2012). Resultaten för 2012 ligger något högre än de föregående åren, 2011 var det genomsnittliga meritvärdet 215 poäng och 2010 var värdet 212 poäng.

Det finns en skillnad mellan pojkars och flickors resultat till flickornas förmån. För 2012 var skillnaden 25 poäng. För perioden 2008 till 2012 ligger flickornas resultat över pojkarnas resultat med viss variation där störst avvikelse är 2009 då skillnaden var 30 poäng.

Nationell statistik avseende nationella prov åk 9 visar att det finns avvikelser i relationen mellan provresultat och slutbetyg. Vad gäller nationella prov i matematik erhåller en högre andel elever (16 procent) ett högre betyg än provresultatet. Beträffande nationella prov i engelska och svenska är skillnaderna små när det gäller avvikelser i relationen mellan provresultat och slutbetyg.

Andelen elever som är behöriga till nationella program under perioden 2008 till 2010 ligger mellan 87 och 88 procent av eleverna. Andelen elever som var behöriga till yrkesförberedande program var 89 procent 2011 och 84 procent 2012. Andelen elever som 2011 var behöriga till ekonomi-, humanistiska och samhällsvetenskapsprogram var 87 procent samt behöriga till naturvetenskapligt

och tekniskt program var 84 procent. År 2012 sjönk andelen elever som var behöriga till ekonomi-, humanistiska och samhällsvetenskapsprogram samt naturvetenskapligt och tekniskt program till 83 procent.

Resultaten som redovisas utifrån nationell statistik gäller för båda skolenheterna och är redovisade före uppdelningen i två skolenheter.

Helhetsbedömning

Vid utbildningsinspektionen 2006 konstaterades ett antal förbättringsområden och brister som Österslättsskolan behövde rätta till. Av nuvarande tillsyn framgår att vissa av dessa brister är avhjälpta medan andra fortfarande kvarstår.

Då uppdelningen av Österslättsskolan i två skolenheter inneburit en del organisatoriska förändringar finns ännu inte alla processer på plats. Det finns emellertid en medvetenhet hos rektorerna om de utvecklingsområden som tillsynen visar och många utvecklingsprocesser är redan igångsatta.

Undervisningen på skolan behöver i större utsträckning samordnas så att eleverna ges bättre överblick och sammanhang. Det är viktigt att ett alltför stort fokus på ämnena inte gör att eleverna tappar möjligheten att uppfatta större kunskapsområden som en helhet. Det framgår också av tillsynen att det finns ett behov av att ge elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling. Vidare kan konstateras att de brister i elevinflytande som påtalades 2006 alltjämt kvarstår och att det faktiska inflytandet över såväl arbetssätt, arbetsformer som undervisningens innehåll behöver förbättras. Vad gäller arbetet med särskilt stöd visar tillsynen att det har skett en förskjutning från stöd en till en eller i liten grupp utanför klassrummet till ett mer inkluderande arbetssätt där stöd ska ges inom klassens ram. Ett inkluderande arbetssätt är något som Skolinspektionen ser positivt på i sig, men för att det ska fungera fullt ut är det nödvändigt att lärarna ges verktyg och handledning att hantera de olika stödbehoven i klassrummet. Av tillsynen framgår att det hos flertalet lärare finns ett behov av fortbildning och handledning samt att specialpedagogernas faktiska utrymme för handledning är litet. I arbetet med stöd behöver också åtgärdsprogrammen bli mycket mer stringenta avseende behov och åtgärder. Såväl ett fungerande arbete med särskilt stöd som en medveten strategi för att utmana de starka eleverna är angelägna områden i arbetet med att förbättra kunskapsresultaten.

Betyg och bedömning är ytterligare ett utvecklingsområde som kvarstår från förra tillsynen och intervjuer med lärare och elever visar att rektorerna behöver säkerställa att samtliga lärare vid betygssättning utnyttjar all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till de nationella kunskapskraven och gör en allsidig bedömning av dessa kunskaper. Vidare behöver lärarna ges mer stöd för att sätta rättvisa och likvärdiga betyg.

Då det av tillsynen kan konstateras att det finns stora skillnader i hur olika lärare hanterar bedömning och betygssättning, elevinflytande och individanpassning finns ett behov av ett mer närvarande och tydligt pedagogiskt ledarskap för att uppnå större samsyn.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Karlshamns kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 16 september 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Karlshamns kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Se till att undervisningen i olika ämnesområden samordnas så att eleverna får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet
- Se till att lärarna ger elever som lätt uppnår kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling

Motivering

Enligt Lgr 11 ska undervisningen i olika ämnesområden samordnas så att eleverna får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet. Enligt skollagen ska elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ges ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Intervjuade elever uppger att samordning över ämnesgränserna förekommer sporadiskt i mindre utsträckning, bland annat i SO och svenska samt inom de profiler som eleverna valt inom den tid som utgör elevens val, men att de i normalfallet arbetar ämne för ämne. Detta bekräftas i lärarintervjuerna i vilka framkommer att det finns en ambition om mer ämnesövergripande samarbeten men att varken tiden eller mötesplatserna finns just nu. Det framgår även i rektorsintervjuerna att det både finns en medvetenhet om behovet av samordning av ämnen och att ambitionen är att öka de fysiska förutsättningarna för samordning efter att en längre tid ha haft fokus på ämneskompetensen.

Det framgår vidare av elevintervjuerna att det varierar både mellan lärare och mellan ämne i vilken utsträckning de elever som lätt når kunskapskraven ges ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

+Intervjuade elever ger exempel på ämnen där man kan få svårare och mer utmanande uppgifter när man blir snabbt färdig, men att det i flera ämnen handlar om att göra mer av samma sak alternativt fortsätta med nästa kapitel i boken eller bara sätta sig och "plugga" eller repetera. Det framkommer tydligt i intervjuerna att det är stora skillnader i vad olika lärare erbjuder i fråga om stimulerande uppgifter. Lärarintervjuerna bekräftar denna bild. Vissa lärare har tydliga strategier för att ge uppgifter av varierande svårighetsgrad och därmed även utmana och uppmuntra de elever som behöver extra utmaningar. Andra lärare upplever det som ett problem att hinna med att ta fram material som passar de starka eleverna och att man lätt tappar dessa elever. Anledningen uppges vara att många elever behöver mycket stöd och att tiden inte räcker till för att täcka in alla elevers behov, något som man ständigt har dåligt samvete för. Rektorerne är medvetna om problemet med att vissa lärare upplever att tiden det tar att ge stöd till de elever som har särskilda behov blir på bekostnad av de starka eleverna. Rektorerne menar dock att det finns en vilja hos lärarna att bli bättre på att utmana de starka eleverna och att det förekommer samarbete kring dessa frågor.

Mot bakgrund av ovanstående behöver undervisningen i olika ämnesområden samordnas så att eleverna får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet. Vidare behöver elever som lätt uppnår kunskapskraven som minst ska uppnås ges ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Författning

Lgr 11, 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

3 kap. 3 § andra meningen skollagen

Grundläggande värden och inflytande

Bedömning

Karlshamns kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Grundläggande värden och inflytande.

- Se till att eleverna har ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll

Motivering

Enligt skollagstiftningen ska elever ha ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Av intervjuer med såväl elever som lärare och skolläring framgår att det finns stora variationer i vilken utsträckning eleverna bereds möjlighet att utöva inflytande i klassrummet. Av de exempel som intervjuade elever ger framgår att det

i vissa ämnen och hos vissa lärare ges möjlighet till inflytande över arbetssätt och arbetsformer, men vad gäller undervisningens innehåll är det ovanligt att eleverna får vara med och bestämma eller tycka till. Det framgår också att det finns lärare som i princip styr över såväl arbetssätt, arbetsformer och innehåll utan att eleverna ges möjlighet till reellt inflytande. Skillnaderna i såväl strategier som inställning till elevernas möjlighet till inflytande framkommer också i lärarintervjuerna. Intervjuade lärare uppger att det saknas en gemensam plan för elevinflytande på skolan och att det är upp till varje enskild lärare att bestämma hur man arbetar med detta. Det framgår att eleverna under de timmar som utgör elevens val arbetar i sina profiler och att de i samband med detta får utökade möjligheter till delaktighet och inflytande, till exempel inom idrottsprofilen förekommer projekt inom idrott och hemkunskap och inom musikprofilen sätter eleverna upp en musikal. Det är emellertid tydligt att det inom den "ordinarie" undervisningen är stora skillnader i hur mycket olika lärare efterfrågar elevernas delaktighet. Det ges både exempel på kontinuerlig dialog lärare och elever emellan och exempel på hur lärare lägger sin planering för hela terminen utan att eleverna har någon möjlighet att påverka. Bilden bekräftas i intervju med rektorerna som uppger att det finns skillnader i hur mycket man som lärare vågar släppa in eleverna. De menar bland annat att inflytande har varit föremål för diskussioner i arbetslagen och att meningen är att lärarna ska använda de pedagogiska planeringarna som bas för en kontinuerlig dialog med eleverna. De är dock medvetna om att det hanteras olika av olika lärare.

Mot bakgrund av detta behöver skolan se till att eleverna har ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll i samtliga ämnen.

Författning

4 kap. 9 § skollagen, Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Särskilt stöd

Bedömning

Karlshamns kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Se till att eleverna får det särskilda stöd som utredningen har visat att de behöver
- Se till att de elever som har behov av det ges studiehandledning på modersmålet

- Se till att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas

Motivering

Av skollagen framgår att alla elever ska få det särskilda stöd som utredningen har visat att de behöver samt att de elever som har behov av det ska ges studiehandledning på modersmålet. Vidare framgår att åtgärdsprogram ska ange vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Av elevintervjuer framgår att det kan vara beroende av lärare och ämne i vilken omfattning man får extra hjälp när man behöver det. Eleverna menar att vissa lärare inte kan ge den hjälp de behöver och att det ser olika ut i olika ämnen. Intervjuade lärare uppger att det finns stora stödbehov hos vissa elever och att det är svårt att hantera alla behov i klassrummet. Tanken är att specialpedagogerna ska stödja med handledning och råd för att varje lärare i första hand ska kunna hantera stödbehoven i klassrummet men det uppges att specialpedagogerna är väldigt arbetsbelastade och därmed har lite tid att fungera som handledare. Intervjuade lärare upplever att det denna termin varit särskilt svårt för dem att räkna till eftersom en specialpedagog är sjukskriven och endast ersatts delvis med vikarie. Lärare uppger vidare att stödet har fått en förskjutning mot eleverna i årskurs 9 trots att stöd ibland behöver sättas in redan i årskurserna 7 och 8. Det framgår också att eleverna i förberedelseklass skulle behöva mer stöd än det finns tillgång till samt att det finns ett behov hos lärarna av handledning och fortbildning vad gäller dessa elever när de slussas ut i klasserna. Intervjun med elevvårdsteamet bekräftar den av elever och lärare upplevda situationen och det framkommer också att elevvårdsteamet arbetar mycket med konflikthantering vilket gör att det pedagogiska uppdraget blir lidande. Rektorer menar att alla elever med behov får stöd men att det inte alltid räcker till fullt ut utifrån det behov som utredningen visat, exempelvis har eleverna från förberedelseklass stora behov av stöd om de ska delta fullt ut i undervisningen, vilket det inte alltid finns beredskap för. Det optimala stödet kan enligt rektorerna bli bättre men då behövs mer handledning för lärarna.

Det framgår vidare av intervjuer med lärare och rektorer att behovet av studiehandledning på modersmålet inte kan täckas in fullt ut.

Vad gäller arbetet med åtgärdsprogram visar de exempel på åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av att det varierar i vilken utsträckning det tydligt framgår vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. För att åtgärdsprogrammen ska fungera som de verktyg de är tänkta att vara behöver generellt sett behoven beskrivas mer konkret, åtgärderna behöver vara tydligt kopplade till kunskapskraven och det

behöver preciseras när och på vilket sätt åtgärderna ska följas upp i varje enskilt fall.

Mot bakgrund av ovanstående måste huvudmannen se till att alla elever får det särskilda stöd utredningen visar att de har rätt till, att alla elever i behov av studiehjälp på modersmålet får behovet tillgodosett samt att åtgärdsprogrammen uppfyller författningarnas krav.

Författning

3 kap. 8 § tredje stycket skollagen, Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

5 kap. 4 § skolförordningen

3 kap. 9 § skollagen

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Karlshamns kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Se till att läraren vid bedömning och betygssättning utnyttjar all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till de nationella kunskapskraven och gör en allsidig bedömning av dessa kunskaper
- Se till att lärarna ges stöd för att sätta rättvisa och likvärdiga betyg.
- Se till att det minst en gång per termin hålls utvecklingssamtal om hur elevernas kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas
- Se till att omdömena i de skriftliga individuella utvecklingsplanerna avser elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven
- Se till att det i de skriftliga individuella utvecklingsplanerna framgår vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt

Motivering

Enligt Lgr 11 ska läraren vid bedömning och betygssättning utnyttja all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till de nationella kunskapskraven i kursplanen och göra en allsidig bedömning av dessa kunskaper. Rektor ska också se till att betyg sätts i enlighet med författningarnas krav. Av skollagen framgår vidare att utvecklingssamtal ska hållas minst en gång per termin om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas. Omdömena i de skriftliga individuella utvecklingsplanerna ska vidare avse elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven och det ska

i planerna framgå vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Det framgår av elevintervjuer att det finns stora skillnader i hur olika lärare hanterar bedömning och betygssättning. Intervjuade elever uppger att lärarna inte verkar ha pratat med varandra i tillräcklig utsträckning om vilka kriterier som gäller för de olika betygsstegen. Som exempel ges att eleverna får olika besked om vad som krävs för att uppnå betyget A beroende på vilken lärare man har. Vissa elever menar att de är oroliga för att de har fått för höga betyg och att de inte kommer att ha tillräckliga kunskaper när de börjar gymnasiet. Andra elever säger sig inte förstå varför de inte fått ett högre betyg och menar att svaret de får från läraren är att denne inte vill ge eleverna för stora förhoppningar och att man inte vill behöva sänka betyget senare. Ett annat exempel som ges är att det förekommit många lärarbyten på skolan och att elever i flera fall fått sänkt betyg efter ett sådant byte. Elevernas uppfattning är att läraren i sådana fall inte kunnat motivera sänkningen. Intervjuade elever i nian upplever också att vissa lärare väger in elevens uppförande när de sätter betyg och att det är lärarens uppfattning om elevens förmåga och inte vad eleven faktiskt presterar som vägs in.

Av lärarintervjuerna framgår att de som en del av implementeringsarbetet av den nya lagstiftningen har pratat betyg och bedömning i ämnesgrupperna tillsammans med samtalsledare. Flertalet intervjuade lärare upplever emellertid inte att de ännu nått samstämmighet. Det framgår att det förekommer diskussioner kring bedömning och betygssättning i ämnesgrupperna men att det enligt lärarnas uppfattning inte sker tillräckligt ofta. Mötestiden för ämneslagen upptas enligt lärarna dels av andra saker, dels är inte alltid alla lärare närvarande eftersom vissa lärare undervisar i båda enheterna och behöver närvara på andra möten. Det framgår vidare av lärarintervjuerna att man har kommit olika långt i betygssamtalen i olika ämnesgrupper, men att det finns en enighet kring att det behövs mer tid för dessa diskussioner i alla grupper. Den spontana samverkan kring bedömning som finns bygger enligt vissa lärare på att de sitter ämnesvis i samma rum.

Rektorerna menar att det finns ett samarbete mellan lärarna kring bedömning och betygssättning men att det finns en spridning i hur långt olika lärare kommit i processen. De uppger vidare att det är tänkt att implementeringen av det nya betygssystemet ska fortgå genom diskussioner i de rullande ämneslagen och att det även avsatts tid på den arbetsplatsförlagda tiden för att skriva och diskutera omdömen, men att de i och för sig inte har följt upp att det fungerar och att så faktiskt sker. Vad gäller uppgifterna från elever om att det förekommer skillnader mellan lärare i vad som ska utgöra grund för betygssättning uppger rektorerna att det är förvånande att det fortfarande förekommer med hänsyn till att de i samtal med lärare verkligen arbetat med att komma till rätta

med dessa skillnader. Beträffande överlämning av information vid lärarbyten så bereds enligt rektorerna lämnande lärare alltid tillfälle att göra en sådan överlämning men av olika skäl fungerar det inte alltid.

I elev- och lärarintervjuer framkommer uppgifter om att vissa mentorer anser att utvecklingssamtal sista terminen i årskurs 9 i vissa fall kan vara frivilligt för elever och vårdnadshavare. Det framgår av rektorsintervjuerna att rektorerna inte visste om detta samt att de är medvetna om att utvecklingssamtal ska ske minst en gång varje termin och att detta gäller även den sista terminen i årskurs 9.

Vad gäller skolans arbete med skriftliga individuella utvecklingsplaner med omdömen så framgår det av tillsynen att man på skolan använder ett kommungemensamt digitalt system. I princip samtliga intervjuade elever uppger att de upplever det digitala systemet svårhanterligt, att olika lärare använder systemet på olika sätt samt att detta leder till att man som elev väldigt sällan går in och läser det som skrivs. Bilden bekräftas av intervjuade lärare som menar att det än så länge inte finns samsyn och gemensamma strategier för hur och var man skriver i det digitala systemet. Exempelvis använder vissa lärare matriser och andra inte. Vidare uppges att det finns en grupp som ska verka för samstämmighet i det som skrivs men att arbetet i princip bara påbörjats. Rektorerna bekräftar att detta är ett utvecklingsområde och att lärarna är olika långt framme i detta arbete. Av de exempel på skriftliga individuella utvecklingsplaner med omdömen som Skolinspektionen tagit del av kan konstateras att variationerna i utformningen av omdömen är stor. Det förekommer omdömen som tydligt talar om var eleven befinner sig i förhållande till kunskapskraven men flertalet omdömen handlar enbart om vad man har arbetat med i ämnet under terminen utan att det finns någon information om vilka kunskapskrav den enskilde eleven har uppnått och inte uppnått. Inte heller finns det någon framåtsyftande del som talar om vad eleven behöver arbeta med för att nå vidare i sin kunskapsutveckling. Detta bekräftas av intervjuade elever som menar att det varierar i vilken utsträckning omdömena innehåller information om hur man som enskild elev ligger till i förhållande till kunskapskraven. De menar vidare att de matriser som läggs in ser väldigt olika ut och att det är svårt som elev att förstå ett omdöme som hänvisar till en matris med kryss i, eftersom det inte finns något enhetligt system för hur ett sådant omdöme ska se ut.

Mot bakgrund av ovanstående behöver rektor se till att lärarna vid bedömning och betygssättning utnyttjar all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till de nationella kunskapskraven och gör en allsidig bedömning av dessa kunskaper samt se till att lärarna ges stöd för att sätta rättvisa och likvärdiga betyg.

Vidare behöver rektor se till att det minst en gång per termin hålls utvecklingsamtal om hur elevernas kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas, att omdömena i de skriftliga individuella utvecklingsplanerna avser elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven samt att det i de skriftliga individuella utvecklingsplanerna framgår vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Författning

2 kap. 34 § och 3 kap. 14 § skollagen

9 kap. 11 §, 10 kap. 12 § första stycket skollagen

10 kap. 13 § skollagen

Lgr 11 2.4 Övergripande mål och riktlinjer, Skola och hem

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Karlshamns kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Se till att lärarna får kontinuerlig pedagogisk ledning i syfte att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen.

Motivering

Enligt Lgr 11 har rektorn som pedagogisk ledare och chef för lärarna det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen.

Det framgår av lärarintervjuerna att det råder delade meningar om i vilken utsträckning rektorerna fungerar som pedagogiska ledare. Flertalet intervjuade lärare uppger att rektorerna tagit ett stort ansvar för implementeringen av den nya lagstiftningen med utbildning av samtalsledare som sedan delat med sig av kunskapen och lett diskussioner i arbetslagen. Det framgår emellertid också av lärarintervjuerna att vissa lärare menar att rektorerna sällan gör verksamhetsbesök med återkoppling i medarbetarsamtal, att den nya uppdelningen i enheterna A och B lett till att rektorerna är mindre tillgängliga och oftare sitter i möte samt att man upplever att rektorerna är borta mycket. Det uppges vidare att rektorerna är närvarande i enskilda elevärenden men vad gäller ämnesundervisningen så märks ledarskapet inte i någon större utsträckning. Exempelvis känner flera sig ensamma i arbetet med att ta fram matriser och saknar klara direktiv. Det framgår av rektorsintervjuerna att rektorerna skaffar sig

ögonblicksbilder genom besök i verksamheten men att lektionsbesök med återkoppling i medarbetarsamtal inte förekommer i någon större utsträckning. Vidare framgår att samtalsledarna efter implementeringsarbetet ännu inte fått något nytt uppdrag att till exempel leda pedagogiska diskussioner men att något nytt ska startas upp i detta avseende. Det är vidare tydligt att rektorerna är operativa i enskilda elevärenden men att de inte i lika stor utsträckning leder eller deltar i pedagogiska diskussioner.

Mot bakgrund av ovanstående samt då tillsynen visar att finns betydande skillnader i hur lärarna lyckas med uppdraget att individanpassa, ge stöd, bereda eleverna möjligheter till inflytande samt med bedömning och betygssättning behöver rektorerna se till att lärarna får pedagogisk ledning i syfte att verksamheten inriktas mot de nationella målen.

Författning

Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredare Annika Welinder och utredare Annika Mullaart Ed.

På Skolinspektionens vägnar

Michael Erenius
Undervisningsråd

Maria Nyman
Utredare/Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).